

Systeemtherapie bij kinderen met autisme

Bij kinderen met autisme werken de hersenen anders dan bij kinderen zonder autisme. Deze andere manier van informatie verwerken heeft zowel voordelen als nadelen. Een van de voordelen is dat deze kinderen over het algemeen van vaste voorspelbare patronen houden. Vaak hebben ze bepaalde interesses waar ze veel van weten. Ze weten dan b.v. alle treinenreizen en tijden van Nederland uit hun hoofd. Deze kinderen weten dus best veel op bepaalde gebieden.

Een van de nadelen is dat ze ook kennis die nodig is om in deze maatschappij en op een school in het hokje te passen niet nog hebben. Er zitten dus grote toppers en behoorlijke hiaten in hun ontwikkeling. Een ander nadeel is dat ze niet generaliseren. Wat deze kinderen op de ene plek geleerd hebben nemen ze niet mee naar een andere plek. B.v. een kind heeft thuis geleerd om veters te strikken maar kan dat echt niet op school.

Een kind is niet een op zichzelf staand systeem maar is een onderdeel van meerdere systemen zoals het gezin, de familie, de klas, de school, een clubje enz. Vaak hebben deze systemen geen of weinig contact met elkaar. Prima voor kinderen die in die systemen kunnen functioneren en zelf bruggen kunnen bouwen tussen die verschillende werelden. Een kind met autisme kan dat echt niet en heeft hier hulp bij nodig. De brug van de ene ouder naar de andere ouder, of van de ene leerkracht naar de andere is vaak al een te grote stap.

Op het Orion College West is een speciale klas gecreëerd voor leerlingen met autisme, de instroomklas. Vanuit deze klas is er de mogelijkheid om door te stromen naar de reguliere klassen binnen Het Orion College West.

Voor de instroom klas staat vijf dagen in de week dezelfde docent die de leerlingen op maat onderwijs aanbiedt. Naast hem staat een pedagoog die de docent helpt om een veilig klimaat in de klas te scheppen en iedere leerling individueel te ondersteunen waar dat nodig is. Een klas is een voorbereiding op de maatschappij en dus wordt er veel geoefend met onderwerpen die er toe doen in de echte wereld. En er wordt ook in de echte wereld geoefend.

De systeemtherapeut is ook veel in de klas en heeft veel contact met de ouders. Zij komt ook bij de leerlingen thuis en is de brug tussen die twee werelden. Ze observeert in de klas de leerling en samen met de docent en de pedagoog sluit ze aan bij de kwaliteiten die de leerling heeft. Dit geeft de leerling zelfvertrouwen waardoor er ook gewerkt kan worden aan de onderwerpen die de leerling erg moeilijk vindt.

Ook in de thuissituatie worden de kwaliteiten van de leerling in kaart gebracht. En er worden afspraken gemaakt aan welke punten er gewerkt gaan worden om verder te ontwikkelen. Er wordt naar het hier en nu gekeken en in kleine stapjes aan de ontwikkeling gewerkt. En er wordt naar de toekomst gekeken om ouders te leren om vooruit te denken m.b.t. de toekomst van hun kind.

Door nauw contact met deze twee systemen te hebben kan de systeem therapeut een verbinding tussen de systemen maken. Er worden dus bruggen gebouwd . De jongen die thuis zijn veters kan strikken neemt deze kennis mee naar school via de systeem therapeut.

De leerling die op school heel goed is in de Engelse les kan thuis ook laten horen dat hij Engels kan praten.

De doelen die we voor een leerling stellen zijn altijd klein en haalbaar. Hierdoor is het doel makkelijk te bereiken en dat stimuleert weer om nog meer doelen te bereiken.

Door de doelen op school en thuis op elkaar af te stemmen leert de leerling sneller en leert het ook om zijn kennis in meerdere systemen toe te passen.

Een v.b.: Een leerling zit op school en thuis snel in de weerstand en roept dan ik wil niet! Hij duwt hierbij iedereen, dus ook de docent, van zich af. Door hier op school en thuis over te praten: hoe doe je wel in een school en thuis: we praten rustig en langzaam en we maken ons werk. Na een week zat deze leerling rustig op zijn stoel te werken. Ouders hadden thuis intensief met hem geoefend en op school hadden de docent en de pedagoog de momenten dat het wel goed ging becomplimenteerd. (deze jongen is eerder van een school verwijderd omdat hij zich niet aan de afspraken binnen de school kon houden). Nu gaat hij vijf dagen naar school en is leerbaar.

Het is natuurlijk fijn als een systeemtherapeut een brug bouwt en leerlingen daar gebruik van kunnen maken. Maar het is nog fijner als ouders en school leren om bruggen te bouwen naar elkaar toe. En nog fijner als een leerling zelf een brug durft te bouwen. Met andere woorden , de systeemtherapeut helpt om de systemen zelfredzaam te maken. Op de momenten dat dit even niet meer lukt door omstandigheden is de therapeut degenen die het systeem weer even ondersteunt waarna het weer zelf verder kan.

Het systeem rondom een leerling is vaak groter dan we denken. Vaak spelen opa's en oma's en ooms en tantes ook een rol in de opvoeding van het kind. Het kind gaat naar clubjes of het wordt begeleid vanuit het PGB. Binnen deze systemen gaat de systeemtherapeut ook op zoek naar krachten waardoor leerlingen zich nog sneller kunnen ontwikkelen.

Een leerling heeft zelfstandig naar school leren fietsen m.b.v een PGB-er.

De ervaring vanuit de systeem therapie leert ons dat de leerling de ouders en de school een positiever contact met elkaar hebben. Dit zorgt ervoor dat de leerling sneller ontwikkelt en vooral ook breder ontwikkelt. De opgedane kennis op school kan ook toegepast worden in de maatschappij en de geleerde kennis vanuit de thuissituatie helpt ook om op school en in de maatschappij beter te kunnen functioneren. Systeemtherapie heeft dus een zeer belangrijke functie binnen het leven van kinderen met autisme en hun systemen!